

Uppföljning av LRFs strategiska mål

Kvartalsrapport – Kvartal 2, 2018

Mål:

- Det reala produktionsvärdet för livsmedel skall växa med 3 procent per år i primärledet. ●
Målet är ändrat från 1 procent till 3 procent i och med att LRF har höjt ambitionen i de strategiska målen.

Produktionsvärde: Torkan försvårar prognoserna för 2018

Skördarna har blivit lägre än normalt för många grödor. Brist på foder har gjort att priset på vallfoder har stigit och att slaktköerna är långa för nötkreatur. Även spannmål har stigit i pris. Högre pris på spannmål och vallfoder uppväger delvis volymtappet när produktionsvärdet beräknas men det ger inte samma effekt på lönsamheten. Högt pris på spannmål och vallfoder innebär även högre kostnader eftersom mycket används som foder och utsäde. De högre kostnaderna beaktas inte i produktionsvärdet men de påverkar lönsamheten. Prognosen för 2018 är att produktionsvärdet minskar två procent jämfört med 2017 och hamnar sju procent över basåren. Uppgifterna är dock mycket osäkra både avseende volym och pris. Många effekter av torkan syns ännu inte i statistiken. Uppgifterna för 2017 är också preliminära eftersom trädgårdsundersökningen inte är klar.

Volym: Låg skörd på grund av torkan

Jordbruksverkets skördeprognos indikerar att spannmålsskörden blev 4,2 miljoner ton och att skörden av oljeväxter blev 210 000 ton. LRFs skördeenkät och signaler från branschen indikerar att spannmålsskörden är lägre. Prognosen har därför justerats ner till 3,7 miljoner ton. Detta är en minskning med 37 procent för spannmål och 45 procent för oljeväxter jämfört med 2017. För övriga vegetabilier saknas tillgängliga skördeprognoser. Prognosen för proteingrödor och vallfoder har ändå justerats ner till hektarskördar som är 15-20 procent lägre än 5-årsnittet. För övriga grödor är prognosen oförändrad sedan förra kvartalsrapporten. Animalierna har bara små ändringar av volymen under första halvåret. Stor osäkerhet råder dock kring hur bristen på foder kan påverka utvecklingen under andra halvåret. Prognosen för 2018 är en svag nedgång för mjölk och en svag ökning för kött och ägg.

Priser: Splittrad prisutveckling under andra kvartalet

Prisutvecklingen var splittrad under för andra kvartalet 2018. Frukt, bär, spannmål, grönsaker, ägg och potatis hade klart högre priser än samma tid året före men flertalet andra produkter hade lägre pris. Sex procent lägre pris för mjölk väger tungt. Räknat för första halvåret har produktpriserna sammanvägt gått ner med 0,6 procent reellt jämfört med samma tid året före.

Produktionsmedlen hade i huvudsak högre priser under andra kvartalet än samma tid året före.

Energi, veterinär och maskiner har stigit mest. Utsäde och växtskydd har istället gått ner i pris.

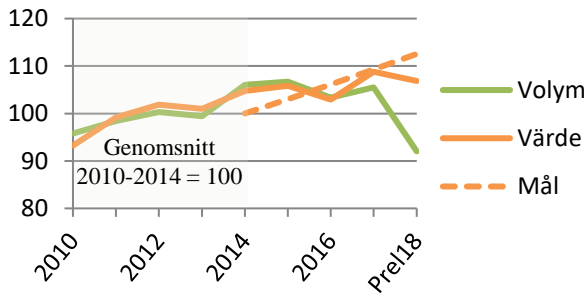
Jämfört med basåren 2010-2014 har produktpriserna gått upp med 1,0 procent medan priserna för produktionsmedlen har stigit 2,3 procent. Det krävs därmed vissa produktivitetsförbättringar för att bibehålla lönsamheten. Effekterna av torkan syns ännu inte i prisstatistiken som avser första halvåret.

Export: Kraftigt ökat exportvärde under andra kvartalet

Under andra kvartalet ökade exporten med 21 procent jämfört med samma tid året före. Ökningen bestod i huvudsak av ökad export av oförädlad spannmål. Exportvärdet ökade totalt med 290 miljoner kronor. Av dessa var 223 miljoner kronor ökad försäljning av oförädlad spannmål och ytterligare 13 miljoner var ökad försäljning av oförädlade oljeväxter. Här spelar säkerligen den stora skillnaden i skörd mellan åren in liksom förväntningarna om prisutvecklingen på världsmarknaden.

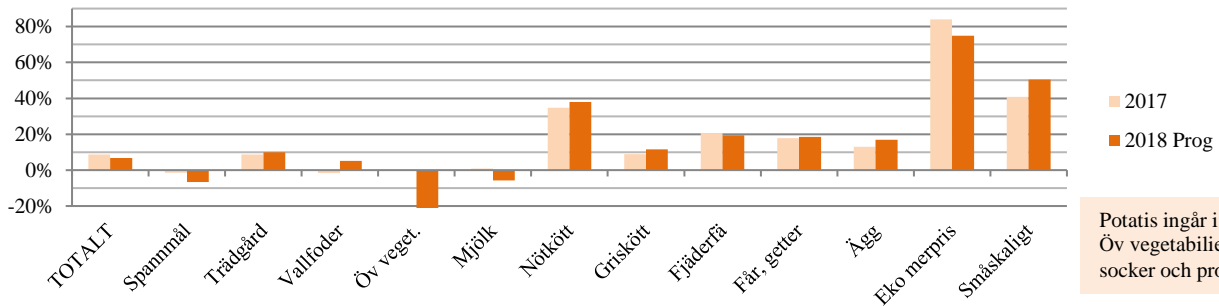
Sett för första halvåret är det en real ökning av exportvärdet med 11 procent jämfört med första halvåret 2017. Jämfört med första halvåret åren 2010 till 2014 är det en real ökning med 22 procent. Även där är ökningen främst oförädlad spannmål. Värdet är räknat i jordbruksledet med en schablonmässig rensning från produkter utan svensk råvara och från förädlingsvärden som stannar i förädlingsledet.

Värde (realt) och volym, index:

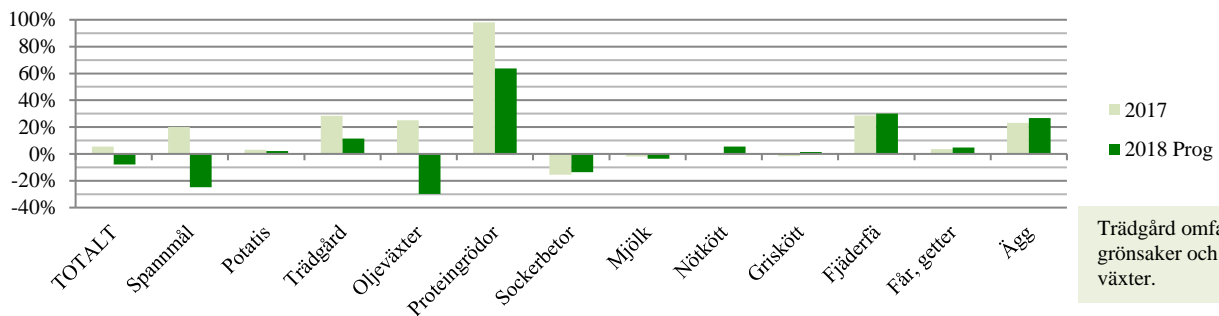
LRFs strategiska mål startar i ett genomsnittligt värde för åren 2010-2014. Detta ligger som index hundra i diagrammet. 2014 var både värdet och volymen högre än genomsnittet för perioden vilket innebär att måluppfyllelsen var god i startpunkten. Från 2014 och framåt är målet att det reala värdet skall öka med 3 procent per år. Räknat med en ränta på ränta effekt innebär det att målet är 12,6 procent för 2018 jämfört med basåren. Enligt prognosen kommer målet för 2018 inte nås.

Produktionsvärdets utveckling jämfört med basåren 2010-2014:

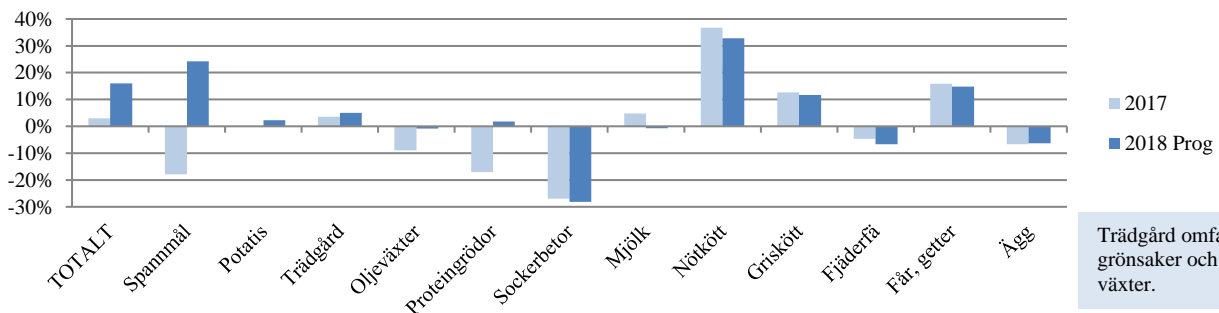
Potatis ingår i trädgård. Öv. vegetabilier är oljeväxter, socker och proteingrödor

Volymutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter.

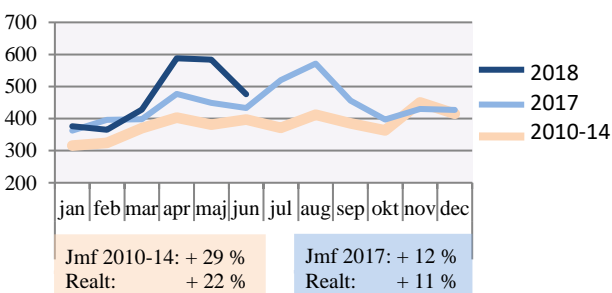
Real prisutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter.

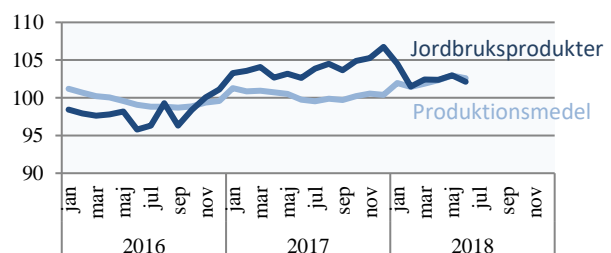
Exportutvecklingen:

Export av jordbruksvaror och livsmedel (värde i jordbruksledet, milj kr nominellt)

Prisutvecklingen:

Prisutveckling, realt index (Genomsnittet 2010-2014 = 100)

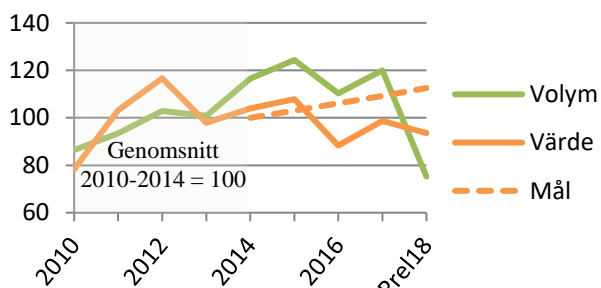
Spannmål

Sommarens svåra torka har medfört låg skörd men högre pris

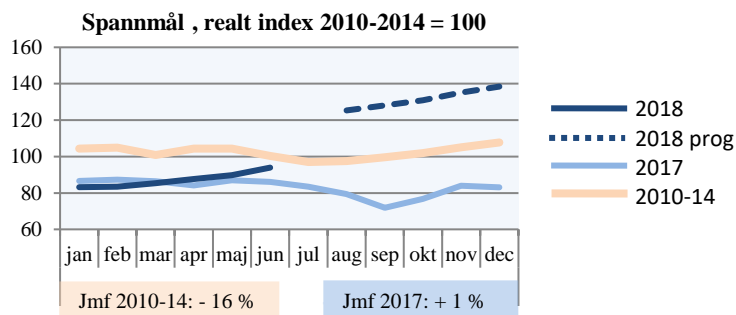
Torkan har gjort att hektarskördarna har blivit lägre än normalt. Arealen är mindre än förra året och bristen på vallfoder har medfört att mer spannmål än vanligt har ensilerats som grönfoder istället för att tröskas som spannmål. Jordbruksverkets skördeprognos anger att spannmålsskörden blev 4,2 miljoner ton. LRFs skördeenkät och signaler från branschen indikerar att detta är en överskattning. Prognosen har därför justerats ner med 0,5 miljoner ton och blir därmed 3,7 miljoner ton. Skördebortfallet är då i paritet med utfallet 1992 som är det senaste året med likartade väderförhållande.

Priset är också osäkert. Första halvåret var priset i nivå med än året innan. Den låga skörden i många länder har dock medfört att terminspriset har stigit för årets skörd. Prognosen för 2018 blir därmed att priset stiger till närmare 2 kronor per kilo. Slår prognosen in kommer det reala produktionsvärdet minska med 5 procent och hamna 6 procent under basåren 2010-14.

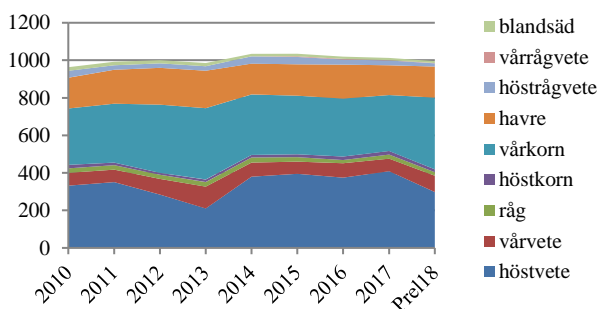
Värde (realt) och volym:

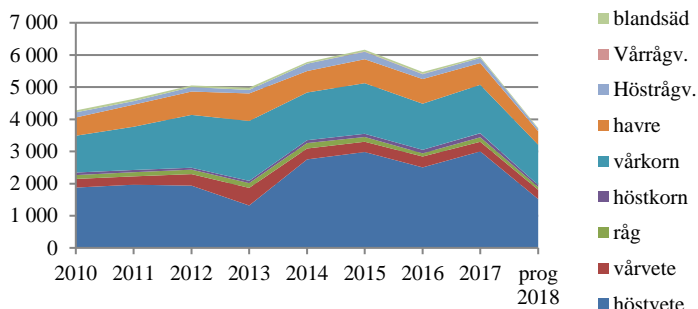
Prisutvecklingen:

Arealutvecklingen:

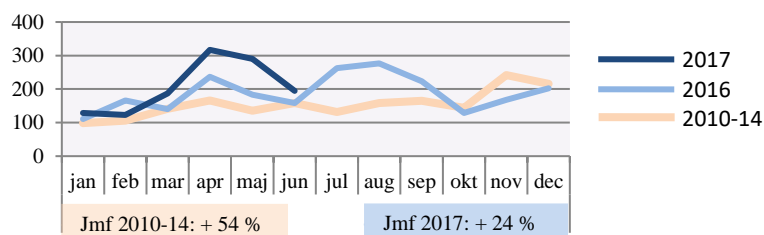

Volymutvecklingen:

Exportutvecklingen:

Export av spannmål och produkter därav
miljoner kr vid gård löpande priser

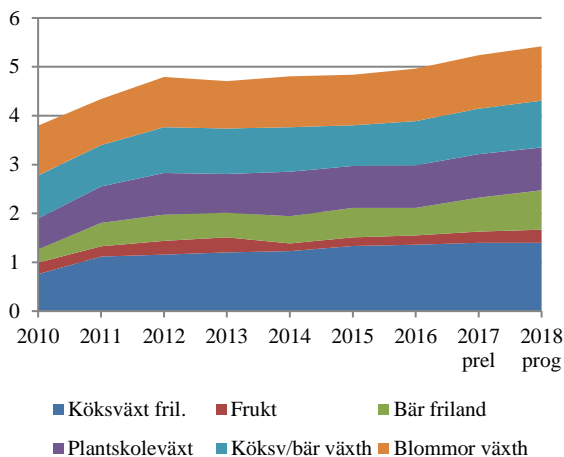
Grönsaker, frukt, bär samt prydnadsväxter

Stigande reall värde enligt osäker prognos

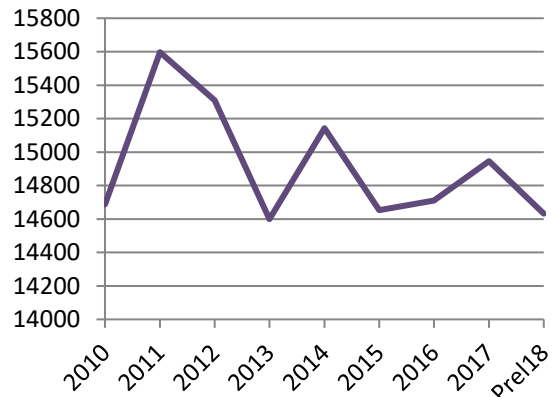
Trädgårdsundersökningen har inte kommit ännu vilket innebär att uppgifterna för 2017 fortfarande är preliminära. Prisindex för 2017 indikerar att priserna steg. Ökningen var särskilt tydlig för frukt och bär. Arealen med frilandsodling ökade också vilket indikerar ökad volym. Sammantaget indikerar den preliminära beräkningen att det reala produktionsvärdet ökade med 3 procent 2017. Nominellt var ökningen större enligt diagrammet nedan men en del av ökningen är kopplad till inflationen.

Prognosen för 2018 är mycket osäker. Preliminära arealuppgifter visar på 2 procent minde areal med frilandsodling än 2017. Det indikerar minskad volym. Prisindex för första kvartalet indikerar lägre reall pris för blommor men ett betydligt högre pris för frukt och bär än under samma tid 2017. Grönsaker har också ökat i pris. Sammanlagt ger detta en prognos om svagt ökande reall produktionsvärde 2018. Det reala produktionsvärdet skulle då hamna 15 procent över basåren 2010-2014.

Värdeutvecklingen: Milj kr

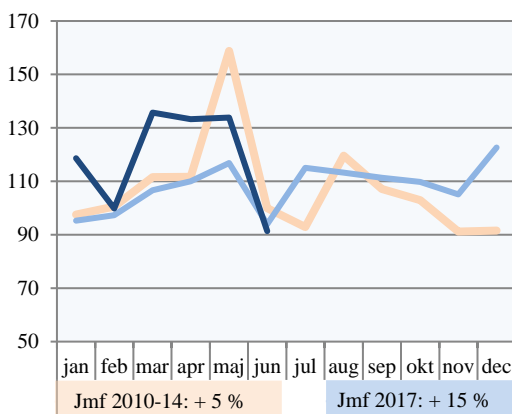

Arealutvecklingen: Friland (ha)

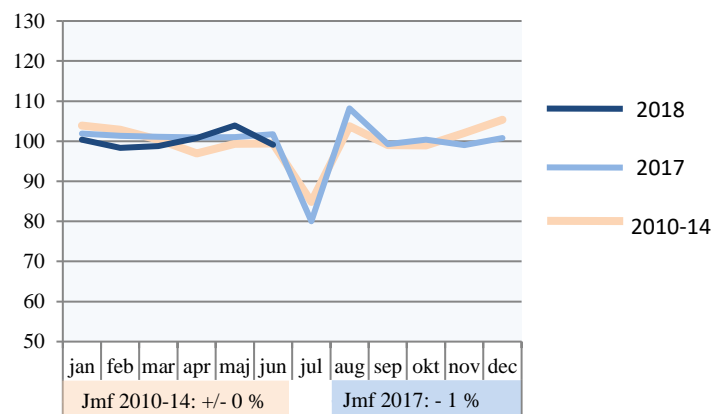

Prisutvecklingen:

Frukt o grönsaker, reall 2010-2014=100

Prydnadsväxter, reall 2010-2014 = 100

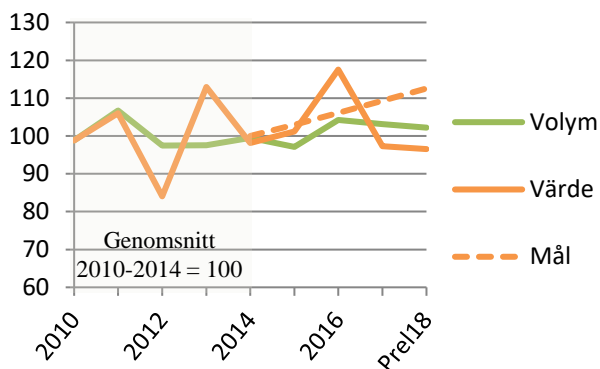

Potatis

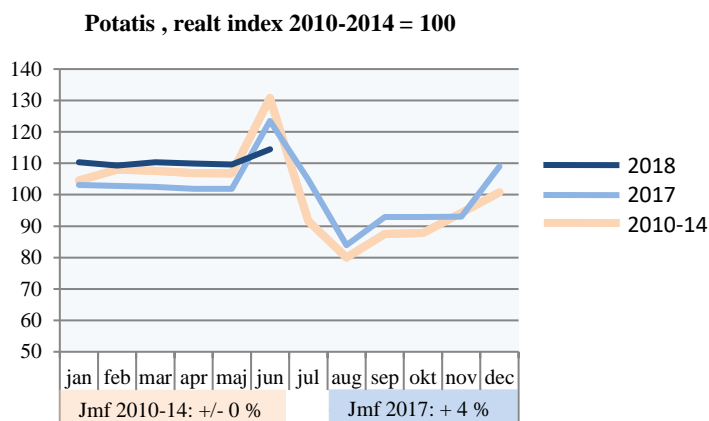
Osäker prognos indikerar något lägre produktionsvärde 2018

Prognosen för 2018 är att priset för matpotatis blir något högre än 2017 men att volymen fortsätter att minska. Fabrikspotatisen beräknas öka lite i volym men där beräknas istället priset sjunka med inflationen. Sammantaget ger detta en prognos om ett svagt minskande realt produktionsvärde 2018. Värdet hamnar då strax under genomsnittet för basåren. Årets torka gör dock att såväl skördenivåerna som prisprognoserna är mycket osäkra.

Värde (realt) och volym:

Prisutvecklingen:

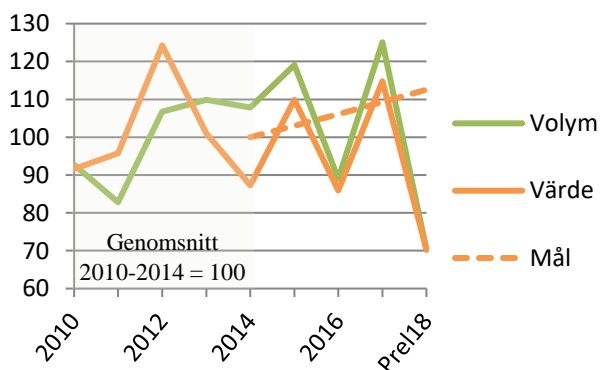

Oljeväxter

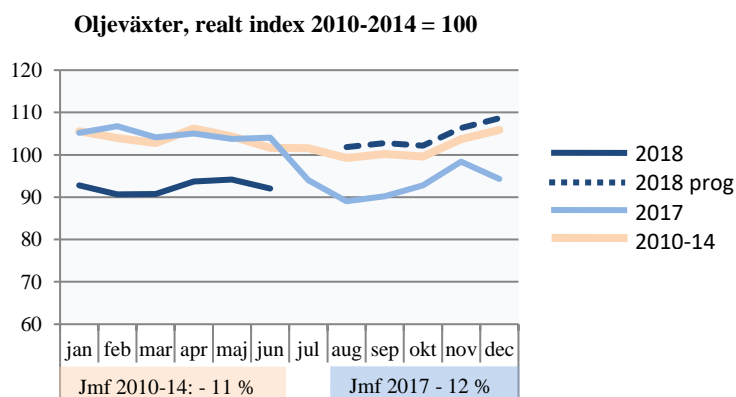
Lägre skörd på grund av torkan men något högre pris

Jordbruksverkets skördeprognos indikerar att skörden blev 210 000 ton. Detta är en minskning med 45 procent jämfört med 2017. Minskningen beror främst på torkan men även på att den odlade arealen är 8 procent mindre än förra året. Priset har varit lågt under första halvåret men terminspriserna indikerar att priset kan bli något högre för årets skörd. Prognosen är att priset blir 35 öre högre än förra året. Det reala produktionsvärdet beräknas ändå nästan halveras och hamna långt under basåren.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

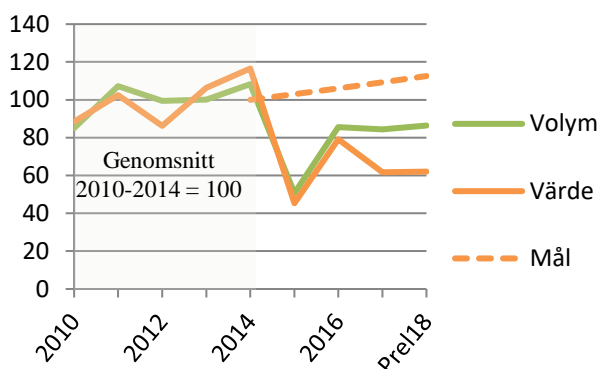

Sockerbetor

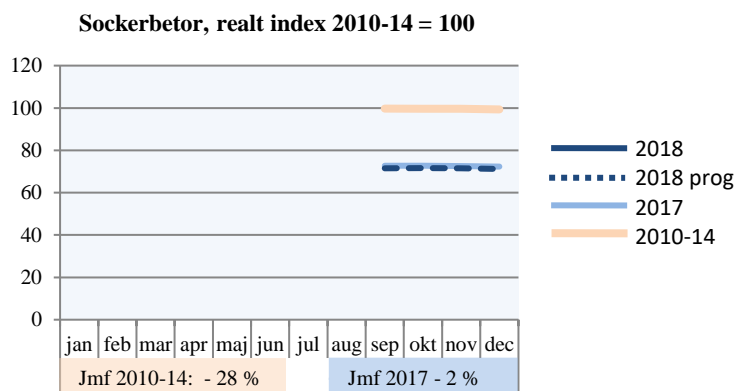
Oförändrat produktionsvärde på en låg nivå

Prognosen för sockerbetorna är mycket osäker. Torkan påverkar alla grödor men sockerbetorna har sannolikt klarat sig förhållandevis bra. Prognosen för 2018 bygger på en hektarskörd i nivå med genomsnittet de senaste fem åren vilket då ger något högre skörd än 2017. Priset är också osäkert. I brist på bättre data prognostiseras priset ligga kvar på samma nivå som 2017 och därmed sjunka reallt i takt med inflationen. Det reala produktionsvärdet beräknas då ligga kvar 38 procent under basåren 2010-2014.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

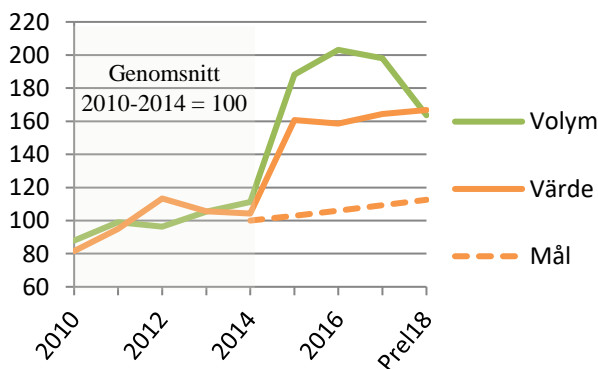

Proteingrödor

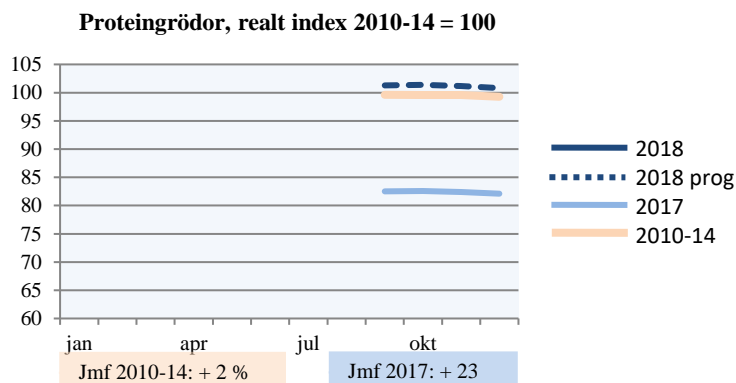
Minskad odling och lägre skörd 2018

Jordbruksverkets preliminära statistik indikerar en svag minskning av arealen foderärt och åkerböna 2018. Minskningen beräknas även få genomslag i volymen. Hektarskördarna var i nivå med genomsnittet 2017. Torkan gör att hektarskördarna sannolikt är lägre i år. Priset är också osäkert men de terminspriser som finns indikerar att det är betydligt högre än 2017. Värde mässigt väger prisökningen upp volymtappet. Sammantaget prognostiseras det reala produktionsvärdet öka med 1 procent 2018. Det hamnar då 67 procent över basåren 2010-2014 vilket är långt över målet. Konservärterna ingår inte

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

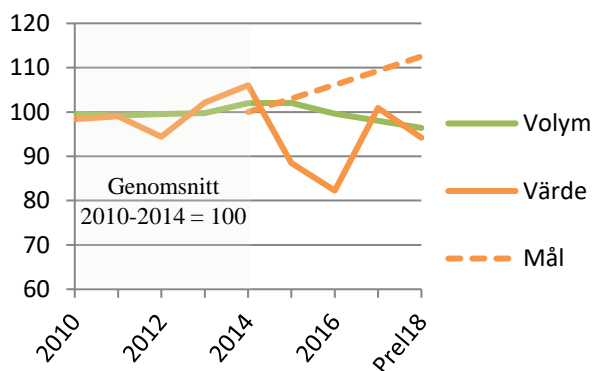
Mjök

Lägre pris och minskad volym

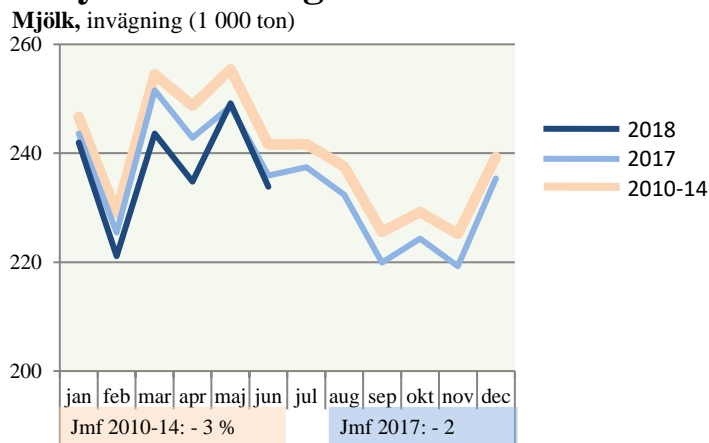
Priset för konventionell mjök har fortsatt vara lågt under andra kvartalet. Räknat för hela första halvåret handlar det om 5 procent lägre pris än samma tid 2017. Preliminära uppgifter, som bygger på Arla-noteringen, indikerar att priset har gått upp tredje kvartalet men ändå inte nått upp till samma nivå som förra året. Prognosen för helåret 2018 är ett pris på 3,54 kr/kg vilket är 4 procent lägre än 2017.

Invägningen minskar också. Under första halvåret låg invägningen 2 procent lägre än samma period året före. Prognosen är att minskningen blir på denna nivå även för helåret. Eventuellt kan torkan medföra att volymen minskar mer. Eftersom både pris och volym förväntas minska blir prognosen att det reala produktionsvärdet minskar med 7 procent 2018. Det hamnar då 6 procent under basåren 2010-2014. Volymtapp på grund av torkan är då inte beaktat. Prisutvecklingen för ekologisk mjök har varit stabilare än för konventionell mjök sedan 2010. De kraftiga prissvängningarna för konventionell mjök har ändå medfört att merpriset för ekologiskt har varierat. Mervärdet redovisas dock under ekologiskt

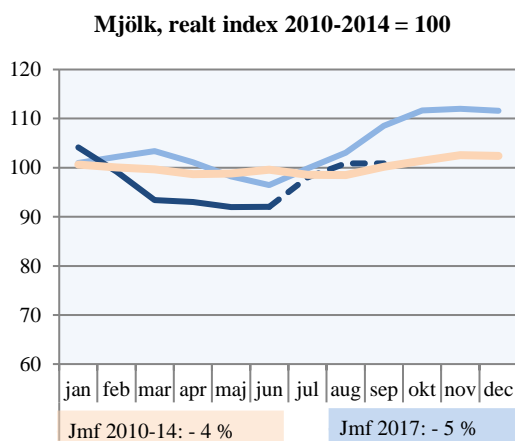
Värde (realt) och volym, index:

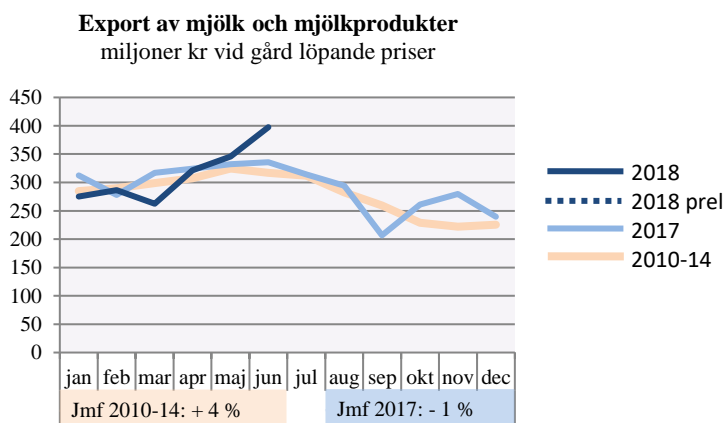
Volymutvecklingen:

Prisutvecklingen:

Exportutvecklingen:

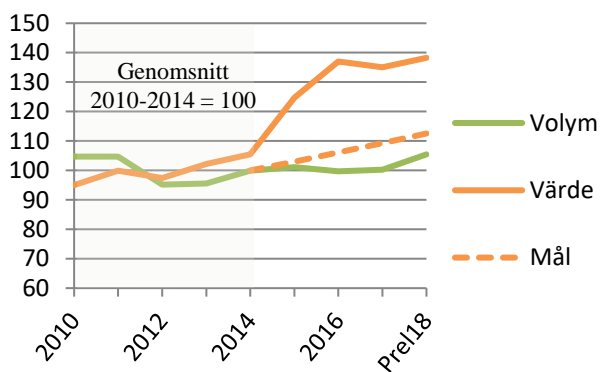
Nötkött

Ökad volym men lägre pris

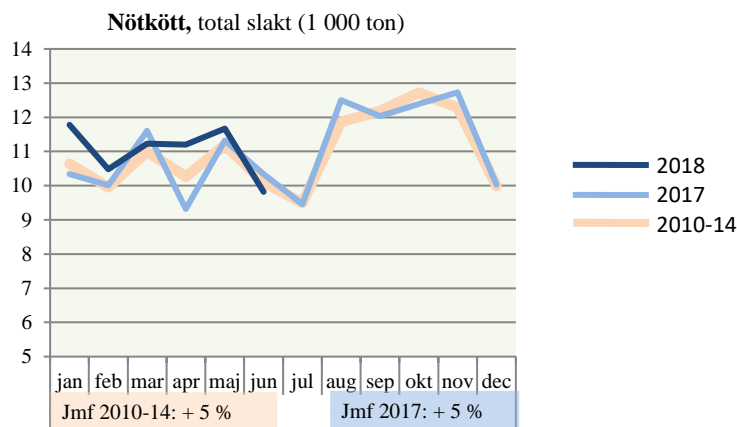
Torkan kommer att ha avgörande betydelse för produktionen av nötkött 2018. Slaktköerna är långa och frågan är hur slakterierna kan hantera läget under hösten. Priset på slaktdjur steg kraftigt 2015 och 2016 men första kvartalet 2018 låg priserna 2 procent lägre än året innan. Priset har sedan fortsatt att sjunka. Prognosen är ett genomsnittligt pris på drygt 42 kronor per kilo för allt nötkött. Det är 3 procent lägre än året innan när även inflationen är beaktad. Volymen verkar däremot vara på gång uppåt. Ökningen var 5 procent under första halvåret. Detta innan torkan hade slagit till. Sannolikt ökar slakten även under hösten. Hur mycket är osäkert så prognosen för 2018 blir en ökning med 5 procent.

Eftersom volymen ökar mer än vad priset sjunker blir prognosen för hela 2018 en ökning av det reala produktionsvärdet med 2 procent jämfört med 2017. Värdet hamnar då 38 procent över basåren 2010-2014. Detta är långt över det generella målet på 12,6 procents real tillväxt för fyra år. Priserna som ligger till grund för uppföljningen och prognosen hämtats från den veckostatistik som skickas till EU.

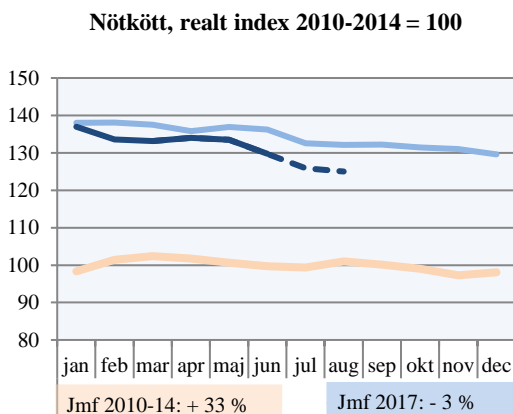
Värde (realt) och volym, index:

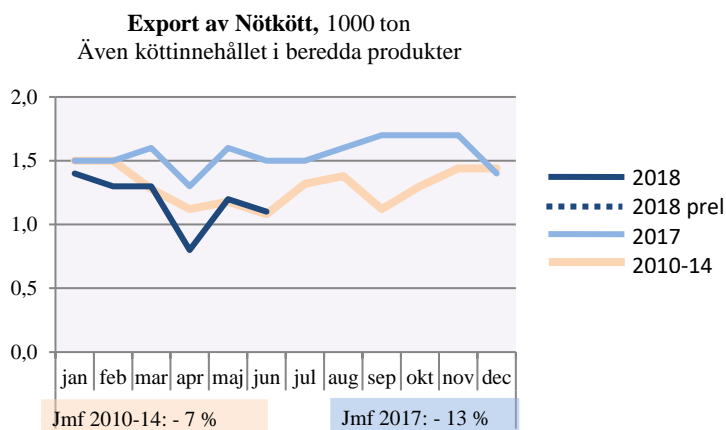
Volymutvecklingen:

Prisutvecklingen:

Exportutvecklingen:

Griskött

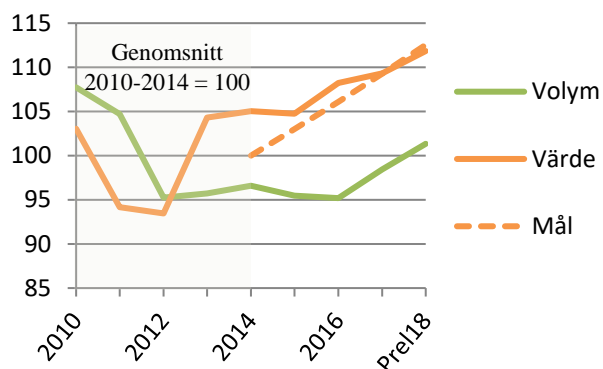
Ökad volym ger tillväxt trots lägre pris

2018 inleddes med en halv procent högre volym än första kvartalet 2017. Ökningen fortsatte under andra kvartalet. Första halvåret låg därmed 3 procent högre än året innan. Volymen var i och med det även en procent högre än första halvåret för basåren 2010-2014. Eftersom volymen har ökat stadigt en tid beräknas genomslaget kunna bli en ökning med 3 procent på årsbasis jämfört med 2017.

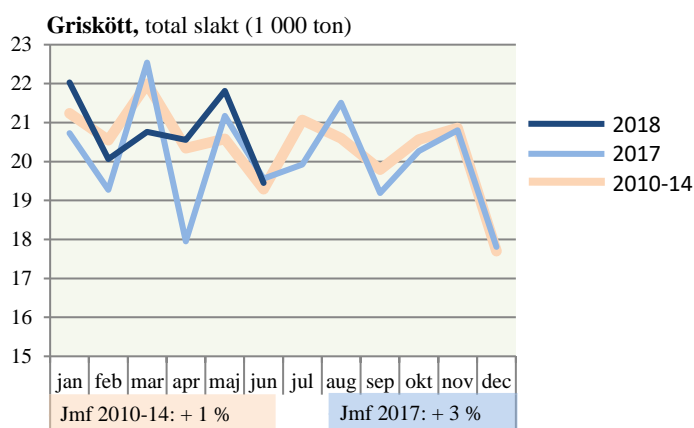
Priset har haft en stark utveckling flera år. Sedan 2017 har dock prisökningarna varit lägre än inflationen vilket medfört ett sjunkande realt pris. Prognosen för hela 2018 är att priset står stilla nominellt vilket innebär att det sjunker med inflationen. Priset avser gris klass E och är ett vägt genomsnitt av priset från de större slakterierna.

Sammantaget är prognosen för 2018 en real tillväxt på 2 procent. Det reala produktionsvärdet hamnar då 12 procent högre än basåren 2010-2014. Det är nästan i nivå med det generella målet.

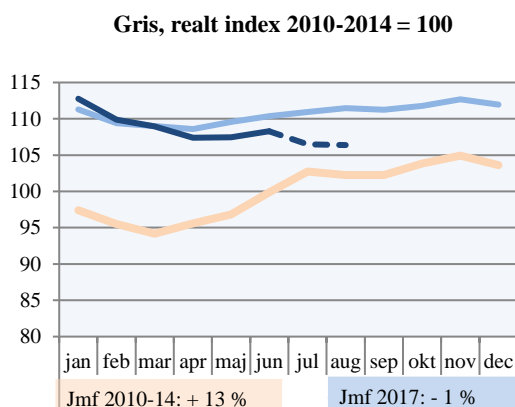
Värde (realt) och volym, index:

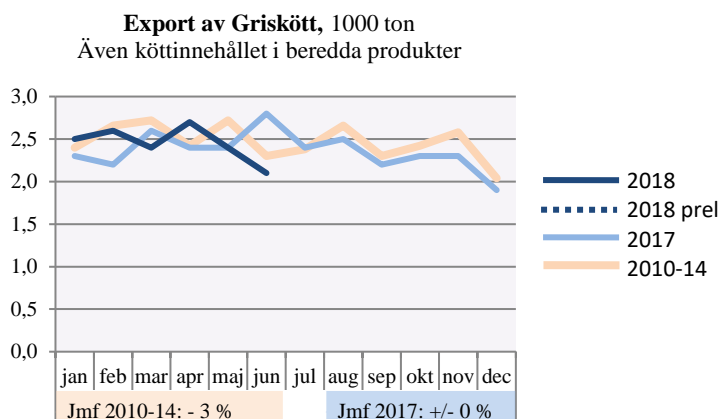
Volymutvecklingen:

Prisutvecklingen:

Exportutvecklingen:

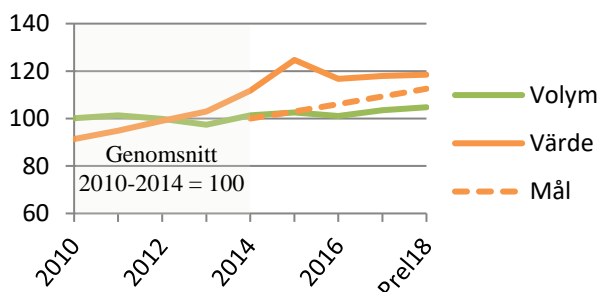
Lammkött

Ökad volym men reallt lägre pris

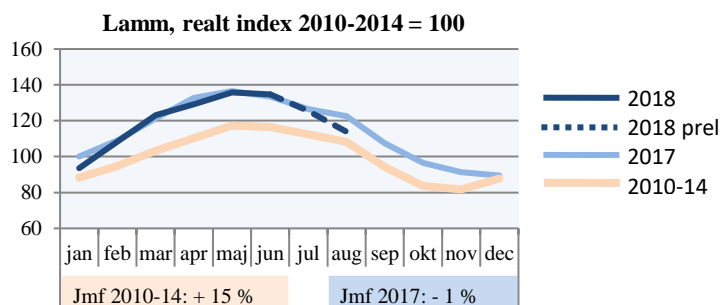
Den höga volymen under första kvartalet verkar ha varit en tillfällighet. Under andra kvartalet var volymen lägre än året innan. Sammantaget ökade volymen med 1 procent under första halvåret. Priset har haft en svagare utveckling. Under första halvåret har priset visserligen stigit men inflationen har varit högre så reallt sett har priset gått ner med 1 procent. Värde mässigt tar den ökade volymen och det lägre priset ut varandra så det reala produktionsvärdet har stått stilla.

Prognosen för 2018 att det reala produktionsvärdet står stilla på en nivå 18 procent högre än för basåren 2010-2014. Detta är ändå långt över det generella målet som är 12,6 procent på fyra år. Priserna som används är från veckostatistiken som skickas till EU avseende tunga lamm. De justerats sedan med inflationen (KPI).

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

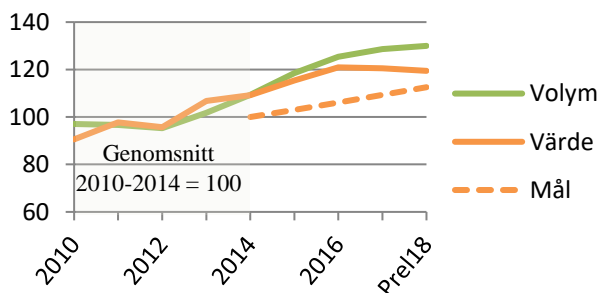
Kyckling

Troligen ökad volym men stor osäkerhet kring priset

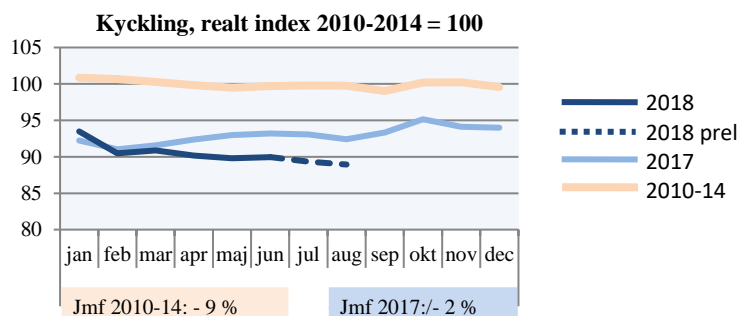
Tillgången på data om kycklingproduktionen är mycket begränsad. Det saknas uppgifter om priset i den officiella statistiken. Istället används ett pris från Hushållningssällskapens produktionsgrenskalkyler på årsbasis medan de löpande förändringarna månad för månad hämtas från prisutvecklingen för partipriset som rapporteras in till EU. Det avser kyckling (65%) och räknas om till producentpris. Partipriset sjönk något andra kvartalet. Efter justering för inflationen medförde det att priset var 2 procent lägre under första halvåret 2018 än året före. Det är dock oklart vilket genomslag det blivit i producentledet.

För tillfället finns det heller inga uppgifter om slaktad volym. Eftersom volymen ökat under lång tid blir prognosen att volymen fortsätter öka trendmässigt. Sammantaget beräknas ändå det reala produktionsvärdet sjunka med 1 procent 2018. Det hamnar då 20 procent över basåren, vilket är över målet.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

Ägg

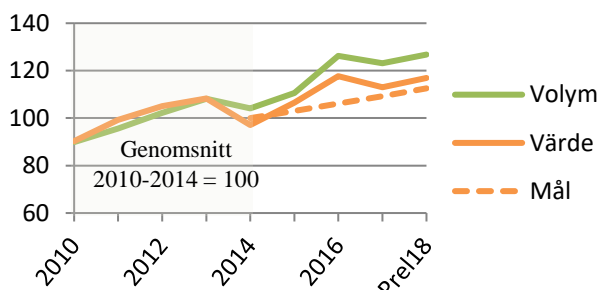
Ökad produktion trots lägre pris

Första kvartalet 2018 inleddes med 7 procent högre volym än samma tid året före. Någon statistik för andra kvartalet finns ännu inte. Prognosen kvarstår därför med 3 procent i ökad volym för helåret.

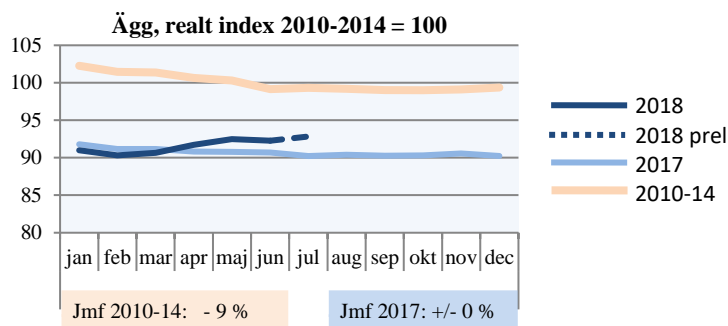
Det reala priset har sjunkit under lång tid. Första kvartalet 2018 var inget undantag men under andra kvartalet bröts trenden. Efter justering för inflationen handlade det om en ökning med 2 procent jämfört med andra kvartalet 2017. Preliminära uppgifter indikerar att priset kan ligga kvar på en högre nivå även under tredje kvartalet. Prognosen är en svag real prisökning för hela 2018 jämfört med året innan. Priset som används är ett viktat genomsnitt för priset för ägg från frigående höns och från höns i inredd bur. Mervärdet för produktionen av ekologiska ägg ligger separat.

Sammantaget är prognosen att det reala produktionsvärdet ökar med 4 procent under 2018. Det hamnar då 17 procent högre än för basåren 2010-2014 vilket är strax över det generella målet.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

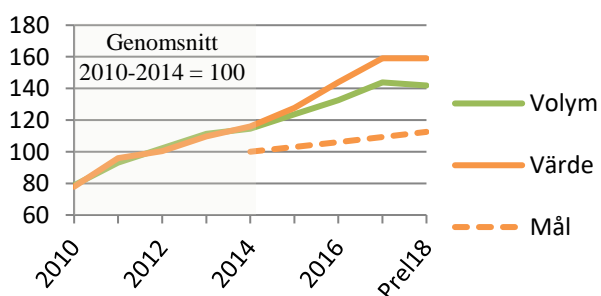
Ekologiskt

Fortsatt värdetillväxt för ekologiskt

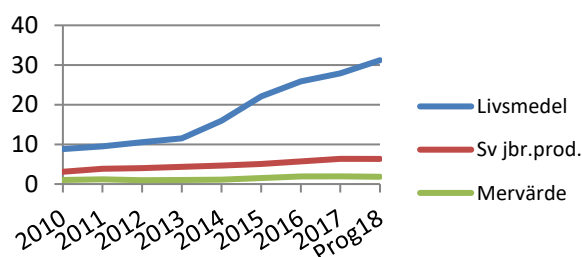
Det har kommit ny statistik som visar att den ekologiska odlingen var ändå något större 2017 än tidigare beräknat. Värdet av den ekologiska produktionen 2017 är nu beräknad till 6,3 miljarder, en real ökning med 59 procent sedan basåren 2010-2014. Av detta är 1,9 miljarder mervärde.

Efterfrågan på ekologiska produkter tycks stå sig även 2018. I Ekoweb's prognos är försäljningen uppe på 32 miljarder 2018. Det är en ökning med 14 procent mot 2017. Trots stark efterfrågan verkar prisskillnaden mot konventionella produkter minska i jordbruksledet. Det försämrar den relativa lönsamheten för ekologisk produktion. Prognosen för 2018 är mycket osäker men den tyder på att förändringarna i jordbruksledet blir ganska små trots att marknaden växer. Möjligtvis är det så att volymutvecklingen underskattas eftersom statistiken är sen.

Värde (realt) och volym, index:

Marknaden för ekologiska produkter i olika led (miljarder kr)

Produktionsvärdets utveckling:

	Genomsnitt för basåren 2010-14			År 2017 Prel			Realt jfr med 2010-14	År 2018 Prognos			Realt jfr med 2010-14
	Mängd milj kg	Pris kr/kg	Värde milj kr	Mängd milj kg	Pris kr/kg	Värde milj kr		Mängd milj kg	Pris kr/kg	Värde milj kr	
Spannmål	4 955	1,49	7 382	5 950	1,26	7 526	-1%	3 727	1,94	7 247	-7%
Trädgård			6 325			7 113	9%			7 309	10%
Vallfoder	4 084	1,29	5 269	4 123	1,30	5 360	-2%	3 236	1,80	5 824	5%
Öv veget.			2 115			2 179	0%			1 740	-22%
Mjök	2 874	3,45	9 917	2 817	3,68	10 353	1%	2 771	3,54	9 820	-6%
Nötkött	132	30,62	4 033	132	42,56	5 621	35%	139	42,08	5 844	38%
Griskött	245	14,95	3 656	241	17,12	4 121	9%	248	17,28	4 283	11%
Fjäderfä	115	9,44	1 089	149	9,15	1 359	21%	150	9,11	1 367	19%
Får, getter	4,1	39,15	159	4	46,10	194	18%	4	46,51	198	18%
Ägg	96	12,83	1 228	118	12,18	1 434	13%	121	12,43	1 508	17%
Ekologiskt			1 015			1 933	84%			1 866	75%
Småskaligt			683			995	41%			1 079	50%
TOTALT			42 872			48 189	9%			48 086	7%

Volymutvecklingen:

	Kvartal 2 2018 (1000 ton)	Ändr. jämfört med kvartal 2 2017	Prognos för 2018 (1000 ton)	Utfall 2017 (1000 ton)	Förändring enligt prognos
Spannmål			3 727	5 950	-37%
Potatis			845	853	-1%
Mjök	718	-1%	2 771	2 817	-2%
Nötkött	33	6%	139	132	5%
Griskött	62	5%	248	241	3%
Kyckling	-	-	150	149	1%
Lammkött	1	-5%	4,2	4,2	1%
Ägg	0	-100%	121	118	3%

Real prisutveckling:

Produkt	Kvartal 2 2018			Produktions- medel	Kvartal 2 2018		
	Kv2-18/ Kv1-18	Hittills18/ motsv17	Hittills jfr 2010-14		Kv2-18/ Kv1-18	Hittills18/ motsv17	Hittills jfr 2010-14
Spannmål	8%	1%	-16%	Utsäde	-1%	-6%	-10%
Industrigrödor	-1%	-2%	11%	Energi	3%	7%	1%
Frukt/grönsak.	1%	15%	5%	Gödning	-1%	1%	-7%
Potatis	1%	4%	0%	Växtskydd	-3%	0%	12%
Blom./plantsk.	2%	-1%	0%	Veterinär	0%	5%	11%
Nötkreatur	-2%	-3%	33%	Djurfoder	4%	2%	1%
Gris	-3%	-1%	13%	Uh utrustning	-1%	-1%	3%
Får och getter	23%	-1%	15%	Uh byggnader	0%	0%	3%
Fjäderfä	-2%	-2%	-9%	Övr löpande	0%	1%	4%
Mjök	-7%	-5%	-4%	Maskiner	1%	3%	11%
Ägg	2%	0%	-9%	Byggnader	0%	1%	2%
TOTALT	-0,3%	-0,6%	1,0%	Totalt	0,9%	1,5%	2,3%

Exportutvecklingen:

Värde i primärledet

	Kvartal 2 2018 (milj kr)	Ändr. jämfört med kvartal 2 2017	Real ändring hittills under 2018	Real ändring hittills jämfört med 2010-14
Spannmål och varor därav	802	39%	23%	47%
Frukt och köksväxter	71	4%	-2%	31%
Oljefrön, oljor och fetter	20	166%	17%	14%
Mjök, mejeriprod. & ägg	475	6%	-1%	-1%
Djur, kött och köttvaror	165	3%	8%	27%
Öv. livsmedelsprodukter	115	24%	11%	12%
Total	1 648	21%	11%	23%